

Juuli uputas linnas ja maal

Juuli-mutike oli see, kes Ülemiste vanakese asemel püüdis Tallinna uputada, ja seda juba kaks korda paarikümne päeva jooksul! Esimest korda laulupeo ajal, kui pealinn sai kolme päevaga kaela kuunormi jao vihmavett, teist korda kuu lõpus, kui kahe ööpäevaga sadas 145 mm (juuli keskmine 79 mm)!

Vesi peale!

Kui Eesti meteoroloogia ja hüdroloogia instituudis ilmatuudis töö tulemused kokku arvati, selgus, et kuu sajunorm ületati pealinnas 3,4 korda (268 mm). Teise koha vääriliselt sai sademeid Kuusiku – 147 mm, veidi vähem kallas Lääne-Nigulas (123 mm).

Kui eelmisel kuul tõmmati vesi peale Narvale – 211 mm ehk neli kuunormi –, siis seekord tolele Eesti nurgale halastati. Narvakad said taevamärga kõige vähem, vaid 63 mm. Mitmel pool tuli vihma isegi tavalisest vähem, seega ei saa öelda, et heinakuu oli kõikjal kole vihmane. Märg,

seda küll, kohati. Lõunaeeltsed pidid aga kannud välja otsima, sest pealmised mulakihid vajasisid juba kastmist. Keskmiseks juuli sajuhulgaks Eestis kujunes 104 mm ehk normist kolmandiku võrra kõrgem näit.

Üllatus, üllatus – heinakuu oli keskmisest isegi soojem! Esimese kümnepäevaku jahe ilm (ligi kraad alla normi) asendus kuu keskel tavalisega ning viimane kolmandik oli Tartumaal juba normist poolteise kraadi võrra kuumem.

Eesti keskmiseks õhutemperatuuriks arvutati 16,7°, mis on 0,3 kraadi üle normi. Soe oli ekvaatorile lähemal olevais maakondades (Võrus 17,5°), jahedam Kuusikul ja Väike-Maarjas (16°).

Kuumuselt kaugele jäi juuli 2001, kui Tartus saadi kuu keskmiseks 21°. Ja õnneks ei ole kaua olnud ka nii jahedaid südasuvesid kui 102 aastat tagasi (14,1°).

Möödunud kuu paistis silma (ja kuuldus kõrva) ka äikeselisuse poolest. Välg tabas isegi

Tarvastu kiriku torni. Kirja sai panna ka ühe tornaado-trombi-tuulispasa juhtumi. Kui laulupeolised 3. juuli õhtul hirmuga jälgisid pilvede liikumist Tallinna kohal, juuris Virumaal Varangu külas põõris õunapuid ning lammutas katuseid.

Ilmast mujal ja muiste

Polnud see ilmastik mujalgi parem: juuli algul kirjutasid Inglise lehed: “Suvi on meid maha jätnud!” Ning – “Kas selline on siis juuli – pigem oktoober!”. Neil oli juba hilja kirjutada, et kas sellist Euroopa Liitu me siis tahtsimegi! Kuu lõpul tegi sealne ilmataat küll puudujäägi soojuses tasa – saabus kuumalaine.

Mitmel pool sadas tugevalt. Filipiine räsib rängalt Minduelle (korea keeles nartsiss) nimeline taifuun, kohati sadas seal 36 tunniga maha 373 mm. Mussoonvihmad katsid veega kaks kolmandikku Bangladeshhi pindalast – see oli riigi suurim viimase kuue aasta loodusõnnetus. Seevastu Nepalis tantsisid naised paljalt vihma välja manamiseks.

Saksamaa mägedes sadas juuli keskel lund – sedagi ei juhtuvat sageli. Peruu Andides oli samuti erakordselt külm, pakaseohvreid olnud ligi poolsada.

Külmim paik maakeral on endiselt Vostoki jaam Antarktikas, kus 25. kuupäeval registreeriti –80,3°! Terake soojem oli lõunapoolusel (–73°).

Saja aasta eest oli Tartus väga külm (14,2°) ja parajalt vihmane (66 mm).

Postimehele kirjutati:

Vene riigist. Samara ümbruses sajab iga päev vihma. Selle tõttu on ka viljad väga ilusad. Kui rahehoog ei taba, siis saab siin tänavu väga häa kõrsvilja lõikus olema. Aiavili saab aga kehv, sest külm näpistas öied ära.

Valgast. Praegu on meil ilusad soojad ilmad, kuid tuulised. Tuul kihutab uulitsatel tolmu ja prügi pööriseks üles, mis käijatele mitte lõbus ei ole. Seda võiks vähemgi ära hoida, kui meie majaomanikud uulitsaid paremini puhastavad.

Helsingist. Ilmade üle kuuldu Soomestki laialiselt kurtmist. Märga on liialt, sooja aga napilt. Lõuna-Soomeski käinud külm mõnel pool kartulivarsi näpistamas.